

Diskrétní matematika

Základní typy grafů

Literatura

- J. Matoušek, J. Nešetřil: Kapitoly z diskrétní matematiky
- J. Deml: Grafy a jejich aplikace

Témata

- 1 Základní typy grafů
- 2 Vlastnosti vrcholů a hran
- 3 Jednotažky
- 4 2-souvislost
- 5 Kostra grafu
- 6 Nejkratší cesta
- 7 Barvení grafů
- 8 Rovinné grafy

Graf

Graf $G = (V, E)$

V ... množina vrcholů (uzlů) – konečná, neprázdná

E ... množina hran – množina dvouprvkových podmnožin množiny V

$\binom{V}{2}$... množina všech dvouprvkových podmnožin množiny V

$E \subseteq \binom{V}{2}$ $\binom{|V|}{2} = \left| \binom{V}{2} \right|$... počet podmnožin

$n = |V|$... počet vrcholů

$m = |E|$... počet hran

$$0 \leq |E| \leq \binom{|V|}{2}$$

Základní typy grafů

Diskrétní graf D_n

$$|E| = 0$$

$\forall v \in V : \deg_{D_n} v = 0$ – stupeň vrcholu

$\chi(D_n) = 1$ – chromatické číslo grafu

Úplný graf K_n

$$E = \binom{V}{2}$$

$\forall v \in V : \deg_{K_n} v = |V| - 1 = n - 1$

$$\chi(K_n) = |V| = n$$

Cesta P_m

$$e_i = \{v_{i-1}, v_i\}$$

$$E = \{\{v_{i-1}, v_i\} \mid i = 1, \dots, m\}$$

Základní typy grafů

Kružnice C_n

$$n \geq 3$$

$$E = \{\{v_{i-1}, v_i\} \mid i = 1, \dots, n\}, v_0 = v_n$$

Úplný bipartitní graf K_{n_1, n_2}

$$n_1, n_2 \geq 1$$

$$V = V_1 \cup V_2, \quad V_1 \cap V_2 = \emptyset, \quad |V_1| = n_1, \quad |V_2| = n_2$$

$$E = \{\{v, u\} \mid v \in V_1, u \in V_2\}$$

Bipartitní graf

$$V = V_1 \cup V_2, \quad V_1 \cap V_2 = \emptyset$$

$$E \subseteq \{\{v, u\} \mid v \in V_1, u \in V_2\}$$

Základní pojmy

Rovnost grafů $G_1 = G_2$

$$V(G_1) = V(G_2)$$

$$E(G_1) = E(G_2)$$

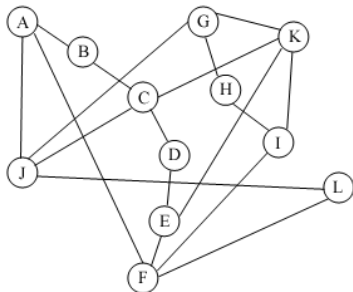
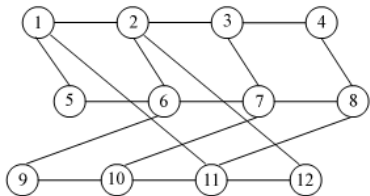
Isomorfismus grafů $G_1 \cong G_2$

$G_1 = (V_1, E_1)$ a $G_2 = (V_2, E_2)$ jsou isomorfní $\Leftrightarrow \exists$ bijekce

$f: V_1 \rightarrow V_2$ tak, že $\{x, y\} \in E_1 \Leftrightarrow \{f(x), f(y)\} \in E_2$

Jsou grafy isomorfní?

1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	
11	
12	

Základní pojmy

Rovnost grafů $G_1 = G_2$

$$V(G_1) = V(G_2)$$

$$E(G_1) = E(G_2)$$

Isomorfismus grafů $G_1 \cong G_2$

$G_1 = (V_1, E_1)$ a $G_2 = (V_2, E_2)$ jsou isomorfní $\Leftrightarrow \exists$ bijekce $f : V_1 \rightarrow V_2$ tak, že $\{x, y\} \in E_1 \Leftrightarrow \{f(x), f(y)\} \in E_2$

Automorfismus

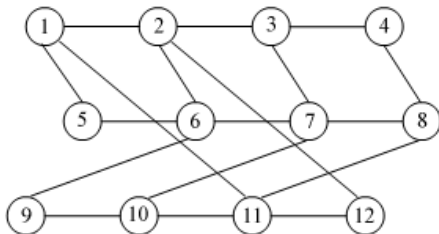
\exists bijekce $f : V \rightarrow V : \{x, y\} \in E \Leftrightarrow \{f(x), f(y)\} \in E$

Asymetrický graf

má jen jeden automorfismus a to identický

Jde o asymetrický graf?

Základní pojmy

Podgraf G_P

$$V(G_P) \subseteq V(G)$$

$$E(G_P) \subseteq E(G) \cap \binom{V(G_P)}{2}$$

Indukovaný podgraf G_I

$$V(G_I) \subseteq V(G)$$

$$E(G_I) = E(G) \cap \binom{V(G_P)}{2}$$

Základní podgrafy, souvislost

Cesta v grafu = podgraf, který je isomorfní nějaké cestě P_m

Kružnice v grafu = podgraf, který je isomorfní nějaké kružnici C_n

Souvislost – Řekneme, že G je souvislý $\Leftrightarrow \forall u, v \in V$ existuje cesta z u do v

Komponenta – Komponenta grafu je tvořena vrcholy, které jsou navzájem všechny spojeny.

G je souvislý \Leftrightarrow má jedinou komponentu

Reprezentace grafů

Adjacenční matice (matice sousednosti) A_G

$$A_G = (a_{ij})_{i,j=1}^n \quad n = |V|$$

$$a_{ij} = \begin{cases} 1, & \{v_i, v_j\} \in E; \\ 0, & \text{jinak.} \end{cases}$$

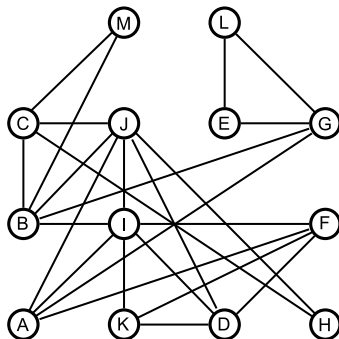
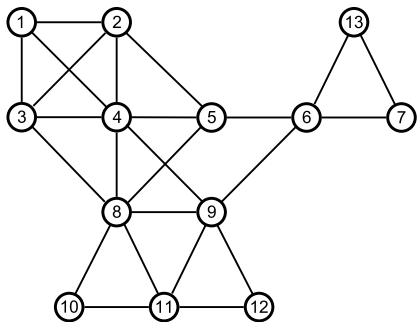
Incidenční matice B_G

$$B_G = (b_{ij})_{i=1..n, j=1..m} \quad n = |V|, \quad m = |E|$$

$$b_{ij} = \begin{cases} 1, & v_i \in e_j; \\ 0, & \text{jinak.} \end{cases}$$

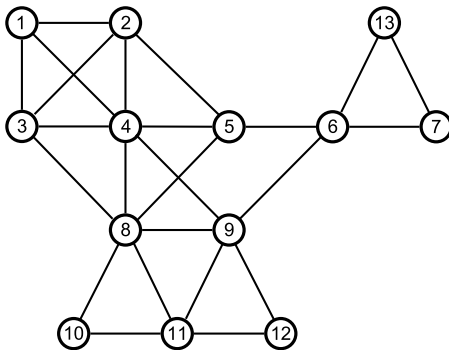
Jsou grafy isomorfní?

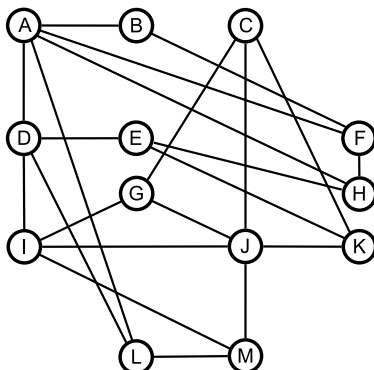
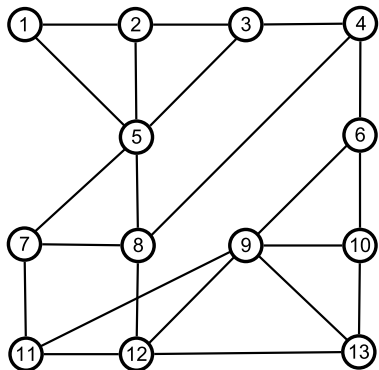
1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	
11	
12	
13	

Jde o asymetrický graf?

Jsou grafy isomorfní?

1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	
11	
12	
13	

Jde o asymetrický graf?

